

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1573/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужила АА, ББ и ВВ, све из ..., чији је заједнички пуномоћник Драгиша Вуковић, адвокат у ..., против туженог Frusom food доо Ариље, који је правни следбеник Yugent Food доо Ужице, чији је пуномоћник Бранко Јовичић, адвокат у ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 987/20 од 11.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 21. октобра 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 987/20 од 11.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу 4 П1 153/19 од 24.12.2019. године одбијен је тужбени захтев тужила, као наследница сада покојног ГГ, према туженом као правном сукцесору друштва Yugent Food доо Ужице, да се као незаконито поништи решење туженог од 14.10.2015. године, којим је отказан уговор о правима и обавезама директора закључен 01.07.2012. године, као неоснован. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 987/20 од 11.02.2021. године године, преиначена је наведена првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев тужила према туженом и поништено као незаконито решење туженог од 14.10.2015. године о отказу уговора о правима и обавезама директора од 01.07.2012. године. Обавезан је тужени да тужилама на име трошкова парничног поступка исплати износ од 417.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11...18/20), и утврдио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиља ГГ је дана 01.07.2012. године закључио са правним претходником туженог (Yugent Food doo Ужице) уговор о раду, правима и обавезама директора, којим су регулисана међусобна права и обавезе запосленог директора кога је ангажовало друштво Yugent Food doo Ужице, у складу са одредбом члана 48. Закона о раду. Одлуком о разрешењу директора друштва од 13.10.2015. године, разрешен је директор друштва ГГ, а именован директор ДД. Решењем туженог од 14.10.2015. године отказан је уговор о раду ГГ на радном месту директора друштва закључен дана 01.07.2012. године са свим анексима уговора, закључно са 14.11.2015. године, тако да радни однос код послодавца запосленом престаје 14.11.2015. године. У образложењу тог решења је наведено да је једини оснивач друштва донео одлуку о разрешењу ГГ као директора друштва, које је спроведено у Агенцији за привредне регистре. Решењем Агенције за привредне регистре од 14.10.2015. године усвојена је регистрациона пријава и брисан ГГ као директор друштва, а уписан ДД. ГГ преминуо је ...2016. године, а за његове наследнике су оглашене његове ћерке АА и ББ, и супруга ВВ. Решењем Агенције за привредне регистре од 04.01.2019. године усвојена је регистрациона пријава статусне промене припајања, па је из регистра привредних субјеката брисан Yugent Food doo Ужице, а уписан у регистар привредних субјеката статусна промена припајања код привредног друштва Frusom food doo Ариље као друштво стицаоца и Yugent Food doo Ужице као друштво које престаје припајањем, услед чега је наведено друштво обрисано из регистра привредних субјеката.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиља неоснован, јер је ГГ разрешен функције директора на основу одлуке оснивача туженог, а уговором о раду је именовани искључиво ангажован за послове директора друштва, које није могао обављати након што је са те функције разрешен. Даље, првостепени суд образлаже да се у конкретном случају примењује Закон о привредним друштвима као *lex specialis*, у односу на Закон о раду, те да власник друштва одлучује о избору и разрешењу директора друштва.

Апелациони суд у Крагујевцу не прихвата изнето становиште првостепеног суда и закључује да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Становиште је другостепеног суда да тужени није доказао да је ГГ, који је закључио уговор о раду на неодређено време, исти уговор отказан у складу са одредбама члана 179. и 180. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05...75/14) због чега налази да је решење туженог од 14.10.2015. године незаконито. Из наведених разлога другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Ревизијом се оспорава материјално правни закључак другостепеног суда. Ревидент указује да је правни претходник туженог са ГГ закључио уговор о раду искључиво ради обављања послова директора, те да по његовом разрешењу није било послова на којима би ГГ могао бити распоређен. Сматра да су одредбе Закона о

привредним друштвима којима је регулисан статус директора *lex specialis* у односу на Закон о раду, због чега сматра да другостепена одлука није правилна.

Ревизија туженог није основана.

Правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио другостепену одлуку и поништио као незаконито оспорено решење о отказу.

Нису спорни ревизијски наводи туженог да је статусноправни положај директора друштва регулисан Законом о привредним друштвима, као једног од органа друштва. У том смислу, Закон о привредним друштвима између осталог дефинише услове и поступак именовања, разрешења и оставке директора, уређујући на тај начин његову позицију у односу на остале органе друштва. Међутим, заснивањем радног односа ради обављања послова директора, запосленом се његов радноправни статус не исцрпљује искључиво кроз функцију директора како то сматра ревидент, па самим тим разрешење са функције директора, не представља аутоматски разлог за отказ уговора о раду. У конкретном случају, правни претходник тужила је са правним претходником туженог закључио уговор о раду на неодређено време, па се овај уговор може отказати само уз поштовање одредаба Закона о раду којима је регулисан престанак радног односа. У том смислу, Закон о привредним друштвима није *lex specialis* у односу на Закон о раду, јер ови закони регулишу засебну материју и стога нису у односу општег и посебног закона. Другачије речено, именовање и разрешење директора ће се увек вршити у складу са Законом о привредним друштвима, али ће престанак радног односа бити условљен поштовањем релевантних одредаба Закона о раду.

Стога, није од утицаја на правилност побијане одлуке позивање ревидента на одредбу члана 220. став 1. Закона о привредним друштвима који је важио у време отказа уговора о раду („Сл. гласник РС“ бр. 36/2011...5/2015), а којом је прописано да скупштина, односно надзорни одбор, ако је управљање друштвом дводомно, разрешава директора, при чему није дужна да наведе разлоге за разрешење, осим ако је изричито предвиђено оснивачким актом или одлуком Скупштине. Ово из разлога што се цитираном законском одредбом регулише питање разрешења директора, а не питање престанка радног односа, што је предмет регулисања Закона о раду. Није спорно да је у погледу услова и начина разрешења директора, правни претходник туженог поступио у складу са одредбом члана 220. став 1. Закона о привредним друштвима, те да је разрешење ГГ и именовање новог директора регистровано код Агенције за привредне регистре. Међутим, то не значи да је ГГ тиме престао и радни однос код туженог, јер је за то било неопходно да буду основани разлози, прописани чланом 175. и 179. Закона о раду и испуњени услови одговарајућег поступка за отказ, прописани одредбама Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05...75/14), а што тужени није доказао, како то правилно закључује другостепени суд.

Указивање туженог да је ГГ ангажован искључиво ради обављања послова директора, те да по разрешењу није било других послова на којима би могао да ради имајући у виду његову стручну спрему, Врховни касациони суд налази да су без утицаја. У том случају, за отказ уговора о раду и даље би било неопходно да су испуњени услови прописани Законом о раду за престанак радног односа.

Ревидент оспорава закључак другостепеног суда о томе да није доказао да је правни претходник тужилаца био код њега у радном односу на одређено време, истицањем да су самим уговором уговорили да се именовани ангажује само за вршење послова директора и да је из одредаба уговора јасно да након разрешења са те функције нема услова нити потребе да остаје да ради на неком другом радном месту. Ова тврдња не стоји, према утврђеној садржини уговора о раду и анекса уговора о раду. Даље, наводи да као послодавац нема обавезу да директоре прими у радни однос. Ови наводи ревизије немају упориште у конкретним чињеницама, кад према садржини уговора о раду, анекса истог уговора и коначно саме садржине оспореног решења произилази да јесте закључен уговор о раду, у смислу заснивања радног односа, те да се не ради о ангажовању директора ван радног односа, а на основу уговора којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности директора (члан 48. став 4. Закона о раду). У ситуацији када је правни претходник туженог са ГГ засновао радни однос, то онда он може престати искључиво на начин предвиђен Законом о раду, невезано да ли запослени обавља послове директора или ради на другим пословима. Стога, за правилну примену материјалног права нису од значаја уговорне одредбе из члана 11. побијаног уговора о раду којим је предвиђена могућност његовог једностраног отказивања (а на које се ревидент позива), јер се тиме искључује примена императивних одредби Закона о раду, о престанку радног односа, због чега исте немају правно дејство.

Дакле, како тужени током поступка није доказао да је радни однос ГГ престао у складу са основима прописаним одредбама члана 179. Закона о раду, правилно је другостепени суд поступио када је преиначио првостепену пресуду и поништио као незаконито решење туженог од 14.10.2015. године о отказу уговора о раду, правима и обавезама директора од 01.07.2012. године.

Имајући у виду да не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози на које суд пази по службеној дужности, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку донео одлуку као у изреци.

**Председник већа–судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**